

Organizacija združenih narodov (OZN ali ZN)

OZN je mednarodna organizacija, ki je nastala po drugi svetovni vojni. Leta 1945 se je 51 držav odločilo, da se bodo zavzemale za mir v svetu, prijateljske odnose med narodi, napredek družbe, varstvo okolja, spoštovanje človekovih pravic in varnosti v svetu.

Trenutno ima OZN 193 držav članic. Sedež OZN je v New Yorku. Slovenija je postala članica OZN 22. maja 1992.

Članstvo v OZN Sloveniji prinaša veliko odgovornosti, obenem pa ji ponuja tudi veliko možnosti za navezovanje in utrjevanje odnosov z državami po svetu.

V okviru te mednarodne organizacije potekajo po svetu humanitarne akcije, izobraževanje in delo na različnih področjih (človekove pravice, kultura, trajnostni razvoj) ter mirovne operacije, v katerih delujejo tudi slovenski vojaki in policisti. Pripadniki teh operacij so vojaki, ki nosijo modra pokrivala, zato jih imenujejo »modre čelade.« Njihova vloga je vzpostaviti mir v državi in varovati prebivalce.

Slovenija je aktivna članica tudi v organizacijah, ki so del OZN:

- **WHO** (svetovna zdravstvena organizacija)
- **UNESCO** (organizacija za izobraževanje, znanost in kulturo)
- **UNICEF** (sklad OZN za otroke)
- **ITF** (fondacija za razminiranje, pomoč žrtvam min)
- **UNHCR** (pomoč beguncem)

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD)

OECD povezuje 36 gospodarsko najbolj razvitih držav na svetu. Začetek organizacije sega v leto 1948, ko se je organizacija imenovala OEEC. Leta 1961 se je preimenovala v OECD.

Namen organizacije je zavzemanje za gospodarsko rast držav članic, večjo zaposljivost prebivalstva in naraščanja življenjskega standarda v državi. Skrbi tudi za pospeševanje svetovne trgovine in spodbujanje gospodarstva na svetovni ravni.

Slovenija je članica OECD od leta 2010.

S članstvom je Slovenija pridobila boljše možnosti za navezovanje stikov in gospodarske aktivnosti na mednarodnem področju, ter izmenjavo izkušenj in dobrih praks med državami.

Pod okriljem OECD se izvaja tudi raziskava PISA, ki poteka tudi na nekaterih slovenskih osnovnih in srednjih šolah. PISA je mednarodna raziskava o bralni, matematični in naravoslovni pismenosti.

Organizacija severno atlantske pogodbe (Severnoatlantska zveza) -

NATO (North Atlantic Treaty Organisation)

NATO je vojaška zveza držav iz Evrope in Severne Amerike. Ustanovljena je bila leta 1949.

29 držav članic si prizadeva za pravično in trajno miroljubno ureditev v državah ter svobodo in demokracijo.

Zveza NATO se zavzema za mirno reševanje sporov. Če težav ni mogoče rešiti ali če je katera izmed članic napadena, pa posredujejo vojaške sile.

Slovenija je postala članica zveze 29.marca 2004. S članstvom si utrjuje status varne države, izboljšuje možnosti sodelovanja z drugimi državami, tako na vojaškem kot tudi na drugih področjih, ter prispeva k varnosti in stabilnosti v Evropi.

Povzeto po učbeniku Jaz, midva mi (8. r)

Infodrom: Kaj je zveza NATO?

<https://www.youtube.com/watch?v=XevobzkOv7g>

Infodrom: Kaj je Organizacija združenih narodov?

<https://www.youtube.com/watch?v=gcQEFCsidF8>

V posnetku je omenjeno, da je generalni sekretar OZN Ban Ki-moon iz Južne Koreje. Njegov mandat je prenehal leta 2017. Kdo je trenutni generalni sekretar OZN?